

„Svakog čovjeka diljem svijeta pozivam da ne zaboravi svoje dostojanstvo, koje mu nitko nema pravo oduzeti.”

„Svakog čovjeka diljem svijeta pozivam da ne zaboravi svoje dostojanstvo, koje mu nitko nema pravo oduzeti.”

Objavio Hrvatska uživo u 21. srpnja 2024.

Tagovi ▼ Kategorija ▼

Image by Brian Merrill from Pixabay

Kada govorimo o ljudskom dostojanstvu zapravo govorimo o konceptu promišljanja i različitih tumačenja još od antike iz umova velikih mislilaca, kršćanskog poimanja, dostojanstva, bioetike koja je koncipirana kao etička odgovornost prema životu u njegovoj cjelovitosti pa do današnjih promišljanja.

Unatoč samoj kompleksnosti pojma ljudskog dostojanstva i kroz povijest i filozofiju različitih pristupa, dostojanstvo pripada svima. Ljudsko dostojanstvo je neotuđivo, univerzalno i bezuvjetno, a gdje je bezuvjetnost nema mjesta kompromisima, nema etičkog vaganja. Ono je ugrađeno u sve moderne ustave i na njemu su temeljena sva ljudska prava proizašla, zapravo kao izravan odgovor na sve strahote Drugog svjetskog rata i nacističkog režima masovnog zločina i zločina protiv čovječnosti. Stoga se nakon Drugoga svjetskog rata ontološko dostojanstvo i vrijednost svakog čovjeka zapisuje 1948. u Opću deklaraciju o ljudskim pravima, a potom i u druge formalne akte.

Radi se o pojmu ili zapravo stanju koje nije lako objasniti koje, iako se mora poštovati i štiti kako i stoji u članku 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, ono se i danas krši, ulazi u sferu različitih značenja i tumačenja te otvara mnoga etička i moralna pitanja.

Govorimo zapravo o stanju koje je urođeno i koje osjeća svaki čovjek od svog rođenja, o unutarnjem socijalnom zahtjevu za poštovanjem koji osjećaju svi i za koje ne trebaju nikakvi zakonski okviri i tumačenja jer čovjek koji je, ilustracije radi duboko povrijeđen određenim neljudskim postupkom ili koji živi u materijalnoj deprivaciji, koji nema osnovne materijalne životne uvjete u sebi jako dobro osjeća da je poštovanje izostalo.

Ljudsko dostojanstvo ne može se izgubiti, niti ga bilo tko može oduzeti ili na bilo koji način umanjiti, međutim, može ga se gaziti, odbijajući ga poštovati. Kada osoba zahtijeva poštovanje svog ljudskog dostojanstva, ona u biti zahtijeva da je se ne marginalizira i ne smatra pukim objektom već ljudskim bićem.

DM RADIO

NAJNOVIJE

Ideja da ljudsko dostojanstvo svakog čovjeka treba zaštititi od tiranije i dehumanizacije, pokretala je mnoge ljude koji su se borili za ljudska prava. Pokreće ih i danas, ali čini se manje ili bez jasnijeg artikuliranja jer je kršenje ljudskih prava i temeljnog prava na dostojanstvo sve više zagnuto u relativiziranje, u ideje pod krinkom slobode i demokracije, što ozbiljno prijeti našem izričaju savjesti.

U doba globalizacije, prepoznavanje ljudskog dostojanstva i borba za zaštitu ljudskih prava postala je još složenija i izazovnija. Dok vlade i međunarodna tijela sve više provode zaštitu ljudskih prava, ozbiljne prijetnje i kršenja ljudskih prava su u porastu, što dovodi do apsurdna i onoga što se protivi zdravom razumu. Dok se s jedne strane štiti ljudsko dostojanstvo, s druge strane svjedočimo kako se to isto dostojanstvo gazi. Bjesomučna utrka za kapitalom i profitom oduzima sve više čovjeku pravo na tjelesni i psihički integritet, pravo na slobodu, na zdravlje, na osnovna dobra i na sam život. Koncept neoliberalizma i profita ušao je u sve sfere života. Sve je veća razlika između bogatih i siromašnih, sve više nezaštićenih, obespravljenih i ranjivih pojedinaca i sveprisutnija dehumanizacija ne postavlja pitanja ljudskog dostojanstva. Ili kako je to rekao P. Drucker: „Sve ono što znači biti ljudsko biće i ophoditi se prema nekome kao prema ljudskom biću nije uključeno u ekonomsku projekciju kapitalizma.” Ovdje zapravo govorimo o moralnom i društvenom dostojanstvu, izobličenim vrijednostima gdje se naglasak stavlja na pojedinca dok se drugi zapostavljaju. O moralnom dostojanstvu koje se izgubilo i koje nanosi štetu drugome. A ljudska prava, dostojanstvo ne mogu se uživati u okruženju propadanja moralnih i etičkih vrijednosti i sve većeg nezadovoljstva jer ljudska su prava izraz ljubavi prema svakome i izraz cjelovitosti i punine ljudskog dostojanstva, nedjeljiva i međuovisna,

I sam koncept koji se provlači ili svako banaliziranje kako novac danas nije važan predstavlja svojevrsnu formu duhovnog snobizma koja navodi ljude da vjeruju kako mogu biti sretni bez novca. Naravno, sreća ne ovisi o novcu, ali bez novca danas nema ni mogućnosti da čovjek djeluje u skladu sa svojom prirodom. A kada čovjek ne djeluje u skladu sa svojom prirodom nestaje motivacije i polako se nastanjuje trajno nezadovoljstvo. Kada nestaje motivacije nestaju i snovi, vjera i težnja da smo predodređeni za nešto više, a i sama spoznaja da je čovjek anoniman je poražavajuća. A čovjek je pozvan izgrađivati sebe i poboljšavati uvjete svoga života. On nije samo tijelo već i duh koji poziva da se duša digne na razinu dobrih i ispravnih odluka i na razinu svijesti koja ima znanje o vlastitom doživljaju pa tako i nadzor nad istim.

Sve su to stanja u čovjeku koji ne pronalazi mir i koji osjeća da nije poštovan i da je sva ta priča o zaštiti ljudskog dostojanstva rezervirana za neke druge.

Zato je važno otvarati dijalog i razumijevati uzroke koji dovode do narušavanja ljudskog dostojanstva, razumjeti što sve čovjek proživljava i osjeća kako bi se razumjela i težina svega, posebno u kontekstu sve veće nesigurnosti i sve većih izazova globalnog svijeta u kojem čovjek, iako sve više otkriva samog sebe, sve manje nalazi svoje mjesto u ovom svijetu. Štunja nije uvijek zlato, naprotiv danas ona samo generira nove probleme ili povećava razinu postojećih.

Kako bi razumjeli pojam univerzalnosti ljudskih prava i samog propitivanja i prigovora istom treba znati da se međunarodno pravo ljudskih prava temelji na načelu da osnovna prava nadilaze kulturnu raznolikost i političke granice. Ljudska prava su zamišljena kao prava koja ljudi imaju jednostavno na temelju svoje ljudskosti, a ne zbog nekog posebnog uvjeta ili okolnosti. Drugim riječima, ljudska se prava smatraju univerzalnim u smislu da ih "svi ljudi imaju i trebaju uživati, te da su neovisna u smislu da postoje i dostupna su kao standardi opravdanja i kritike bez obzira na to priznaju li ih i provode ili ne pravni sustav ili dužnosnici zemlje" (Nickel, 1987., str. 561).

U kontekstu univerzalnosti ljudskih prava pa tako i temeljnog prava na ljudsko dostojanstvo sve češće se prigovara ideji univerzalne primjene ljudskog dostojanstva i ljudskih prava jer ono predstavlja utjelovljenje zapadnog koncepta i stoga su strani drugim kulturama. Međutim, iako je razumljivo da svaka kultura artikulira ideju ljudske vrijednosti i ovaj prigovor, podlozan je dijalogu Naime, imajući u vidu da, iako je pojam ljudskog dostojanstva sustavno razvijen na Zapadu isti ima bliske veze s nezapadnim kulturama. Drugim riječima, jasno je da je dostojanstvo različito definirano kroz različite kulture i religije, ali u konačnici, govorimo li mi o kršćanstvu, islamu, hinduizmu, budizmu osjećaj je ljudskog dostojanstva isti. Poligamija, moderno robovanje..., sve je to stvarnost koja proizlazi iz kulture i religije u kojima je ljudsko dostojanstvo barem u jednom trenutku narušeno. Žrtve kulture, tradicije, medija, globalizacije gube svoje samopoštovanje, ne razumijevajući, ali osjećajući da nisu poštovane i da im je dostojanstvo ugroženo. Unutarnji socijalno psihološki uzroci, vanjski sociokulturni su ti koji dovode do poimanja samog sebe i okoline, a posljedično i do lošeg osjećaja u nama.

Naravno, i ova iznesena percepcija podložna je, također raspravi kako bi se otvorio prostor za različite perspektive, dovelo do zajedničkog dijaloga o današnjim vrijednostima i otvorio prostor naše svijesti ljudskom dostojanstvu i razumijevanju dobra, ali i o zabludama i iluzijama. Zaključno, ljudsko dostojanstvo je temeljno ljudsko pravo ugrađeno u sve moderne ustave. Ono je neotuđivo, univerzalno i bezuvjetno i tamo gdje je bezuvjetnost nema kompromisa niti etičkog vaganja. Međutim, na društvenoj i političkoj razini ljudska prava se i dalje ozbiljno krše, ljudsko dostojanstvo se ozbiljno ugrožava, a razna tumačenja i značenja navode na razmišljanja, promiču li se uistinu ljudska prava i dostojanstvo jednako za sve. „Svako ljudsko biće ima pravo na dostojanstven život i cjelovit razvoj i nijedna država ne može poricati to temeljno pravo...” „Svakog čovjeka diljem svijeta pozivam da ne zaboravi to svoje

Aktualno Crna kronika

Hrvatska Vijesti

Uvjerio ženu da čeka napad gusara, ona mu uplatila 80.000 eura

6. KOLOVOZA 2024.

Kolumne

Trebaju li teologija i ljudska prava ići ruku pod ruku...

6. KOLOVOZA 2024.

FACEBOOK

NAŠ YOUTUBE
KANAL

Code 150: Unknown error.

Preuzmi zapis:

https://www.youtube.com/watch?v=ocREggJEMrk&_=

KOLUMNE

Kolumne

Trebaju li teologija i ljudska prava ići ruku pod ruku...

6. KOLOVOZA 2024.

Kolumne

Bez promjene društvenih odnosa nema ni uspostave ravnoteže između imperativa globalizacije i imperativa

dostojanstvo, koje mu nitko nema pravo oduzeti", riječi su pape Franje o kojima bi trebalo ozbiljno razmišljati. Ljudska prava i ljudsko dostojanstvo kao temeljno pravo ne mogu se uživati u okruženju propadanja moralnih i etičkih vrijednost, bogaćenja i života na račun drugoga, a posljedično i sve većeg nezadovoljstva. Ono što je esencijalno je činjenica da je cjelovitost čovjeka moguća je samo uz afirmaciju ljudskog dostojanstva kao temelja političkih, ekonomskih socijalnih prava. Za tako nešto dovoljna je ljudska empatija kako bi se shvatilo da ono što se događa, što se nameće, što lomi čovjeka, na što nema odgovor i zbog čega osjeća bespomoćnost, predstavlja uvredu ljudskom dostojanstvu. Zalaganje za ljudska prava i dostojanstvo nikad ne smije prestati.

Piše: **Sara Strinavić**

OVAJ PROJEKT FINANCIRAN JE SREDSTVIMA ZA POTICANJE NOVINARSKJE IZVRSNOSTI AGENCIJE ZA EL. MEDIJE

[f Facebook](#)[X Tweet](#)

Hrvatska uživo

Slični članci

6. kolovoza 2024. ▶

Image by falco from Pixabay

Trebaju li teologija i ljudska prava ići ruku pod ruku...

Opširnije

4. kolovoza 2024. ▶

Image by Peace,love,happiness from Pixabay

Bez promjene društvenih odnosa nema ni uspostave ravnoteže između imperativa globalizacije i imperativa ljudskih prava...

Opširnije

2. kolovoza 2024. ▶

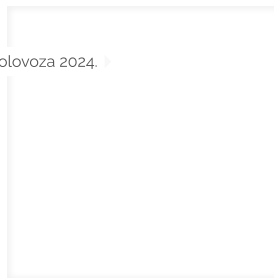

foto: ilustracija/unsplash

Imamo pravo reći što mislimo i zahtijevati bolji svijet ...

Opširnije

Umjetnost

Nekategorizirano

Županija

Gradovi

Podcast studio

Općine

Udruge građana

Zaželi

Kolumne

Obrazovanje

Za naše novosti pretplatite se na naš newsletter.

Možete se odjaviti u bilo kojem trenutku.

Ovdje upišite Vašu email adresu

☐ Pročitao sam i slažem se s uvjetima i odredbama

Pretplatite se

Kontakt

O nama

Uvjeti korištenja

Prodaja i marketing

Redakcija

Pravila privatnosti